

بسمه تعالی

اشاره:

پس از ازدواج هر یک از زن و شوهر قانوناً نسبت به یکدیگر دارای وظایفی می شوند و مکلفند حقوق دیگری را محترم شمرده و رعایت کنند. البته باید پذیرفت که در امور مربوط به زن و شوهر قبل از قانون و قواعد الزام آور حقوقی، اخلاق و فطرت پاک انسانها معیار و ملاک یک زندگی همراه با آسایش است و هیچ گاه نمی توان با الزامات قانونی و احکام دادگاه دوام و بقای یک خانواده را تضمین کرد. به هر حال قانون مدنی جمهوری اسلامی ایران برای تعیین حدود وظایف و حقوق زن و شوهر نسبت به یکدیگر مقرراتی را وضع کرده که به آنها می پردازیم.

۱ - زن و شوهر مکلف به داشتن روابط انسانی بوده و باید تمام تلاش خود را جهت تحکیم مبانی خانواده و پرورش فرزندان به کار گیرند.

۲ - در عقد دائم نفقه زن که عبارت است از مسکن، لباس، غذا، اثاث، هزینه درمان و ... برعهده شوهر است حتی اگر زن از نظر مالی غنی و یا دارای درآمد و شغل دولتی باشد. در ازدواج موقت زن حق نفقه ندارد مگر اینکه برقراری نفقه بین

زن و شوهر شرط شود و یا اصولاً عقد بر مبنای وجود نفقه برای زن و استحقاق بر آن تنظیم و جاری شده باشد.

۳- زن باید در منزلی که شوهر تعیین می کند اقامت کند مگر آنکه اجازه اختیار تعیین منزل در عقدنامه به زن داده شده باشد. یا اینکه بودن زن و شوهر در یک منزل برای زن خطر جانی یا مالی و یا شرافتی داشته باشد که در این صورت زن می تواند مسکن جداگانه ای برای خودش انتخاب کند و اگر به این علت زن مسکن جداگانه ای اختیار کرده باشد باز هم نفقه او بر عهده شوهر است.

۴- زن حق دارد در صورت خودداری شوهر از پرداخت نفقه به دادگاه رجوع کند و دادگاه مکلف است میزان نفقه زن را بر مبنای وضعیت زن و متناسب با شأن خانوادگی و اجتماعی او تعیین کند و شوهر را به پرداخت آن الزام نماید. چنانچه شوهر از اجرای حکم دادگاه خودداری کند زن حق دارد برای طلاق به دادگاه دادخواست بدهد و دادگاه شوهر را به طلاق همسرش اجبار خواهد کرد.

۵- اگر شوهر از پرداخت نفقه همسرش ناتوان باشد زن حق دارد مانند مورد بالا به دادگاه مراجعه کند و از شوهر طلاق بگیرد.

۶ - شوهر حق دارد زن خود را از انجام حرفه یا صنعتی که منافعی مصالح خانوادگی است یا مخالف حیثیات او یا همسرش است منع کند. البته زن هم حق دارد برای این موضوع به دادگاه مراجعه کند و اگر ثابت شد که شغل زن مخالف با شأن و حیثیت او یا همسرش نیست با حکم دادگاه می تواند به شغل خود بازگردد.

۷ - زن حق دارد مستقلاً در دارایی خود هرگونه تصرفی کند برای مثال زن می تواند سهم الارث پدری اش را به سایر ورثه یا دیگران ببخشد و شوهر حق مداخله در این امور را نخواهد داشت.

۸ - زن یا شوهر حق دارند هنگام عقد هرگونه شرط معقول و مشروعی را به عقد اضافه کنند برای مثال شرط شود که هرگاه شوهر، همسر دیگری اختیار کرد زن وکیل شوهر برای طلاق باشد.

۹ - زن حق دارد تا زمانی که مهریه به او پرداخت نشده از انجام وظایفی که در مقابل شوهر دارد امتناع کند به شرط آنکه مهریه دارای اجل و زمان نباشد و به اصطلاح حال باشد پس اگر مهریه زن پرداخت مبلغ... ریال برای دو سال بعد از عقد باشد مهریه زن مؤجل است نه حال و لذا زن حق ندارد از انجام

وظایف خود امتناع کند. باید توجه داشت اگر زن به واسطه عدم پرداخت مهریه از انجام وظایف خود در مقابل شوهر خودداری کرد این امر مانع از استحقاق برای دریافت نفقه نیست.

۱۰ - نفقه زنی که به طلاق رجعی مطلقه شده در زمان عدّه برعهده شوهر است. البته اگر زن ناشزه باشد (نافرمان) و در این حالت از شوهر طلاق بگیرد نفقه به او تعلق نمی‌گیرد. و اگر عدّه زن به واسطه فسخ نکاح یا طلاق او رجعی نباشد حق نفقه ندارد مگر آنکه از شوهر حامله باشد که در این صورت تا زمان وضع حمل حق نفقه دارد.

